

SZEGEDI TÖRTÉNESSHALLGATÓK EGYESÜLETÉNEK ELSŐ KONFERENCIÁJA

**SZEGEDI TÖRTÉNÉSZHALLGATÓK
EGYESÜLETÉNEK ELSŐ
KONFERENCIÁJA**

Szerkesztette:

Dávid Benjámin

és

Lengyel Ádám

BELVENDERE
MERIDIONALE

*Szeged
2019. április.*

A KONFERENCIA PROGRAMJA

Regisztráció: 8.30-9.00

Megnyitó (I. emelet, 110-es terem): 9.00-9.15 – **Prof. Dr. Papp Sándor**, SZTE BTK
Történettudományi Doktori Iskola vezetője és Középkori és Kora Újkori Tanszék
tanszékvezetője

Plenáris előadások (I. emelet, 110-es terem): 9.15-10.00

Prof. Dr. Tomka Béla, SZTE BTK Jelenkor Tanszék tanszékvezetője
Erőszak és történelem

Prof. Dr. Deák Ágnes, SZTE BTK Modernkori Magyar Történelmi Tanszék egyetemi
tanára

Ki is volt a Kiegyezés atyja?

Kávészünet – 10.00-10.10

DÉLELŐTTI ELSŐ SZEKCIÓK – 10.10-11.10

I. emelet, 110-es terem	II. emelet, 216-os terem
19. századi magyar történelem	Személyes történelem
Szekcióelnök: Prof. Dr. Deák Ágnes	Szekcióelnök: Dr. Cziráki Zsuzsanna
Előadók:	Előadók:
Kriszán Bálint Egy konzervatív hírlap a kormányzat és az ellenzék között - A Nemzeti Újság, 1845-1848 Körös Ákos Nőtöbblét Komlóskán a 19. század közepén Rudisch Ferenc Szakadás a magyar orvostársadalmon belül – az 1860-as Markuszovszky- Poór-vita és annak kontextusa	Kopacz Norbert Al-Gyógyi Török Ferenc hadnaplójának bemutatása az 1683- as török hadjáratról a Magyar Királyságban Szakolczai Laura Az özvegy erdélyi fejedelmné: Lónyay Anna kapcsolati hálója Majnár Sándor Részletek Thomas Bendish életútjából

Szegei Történészhallgatók Egyesületének Első Konferenciája Absztraktkötet

Készült az Emberi Erőforrások Minisztériumának ÚNKP-18-2
kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának támogatásával.

Támogatóink

A velünk élő történelem

ISBN: 978-615-5372-98-8 (print)
ISBN: 978-615-5372-99-5 (pdf)
(Creative Commons) Nevezd meg! – Így add tovább! 4.0 (CC BY-SA 4.0)

Kávészünet – 11.10-11.20

DÉLELŐTTI MÁSODIK SZEKCIÓ – 11.20-12.20

I. emelet, 110-es terem <i>Diplomáciatörténet</i> Szekcióelnök: Dr. Vukman Peter	II. emelet, 216-os terem <i>Újkor előtti történelem</i> Szekcióelnök: Dr. Sebők Ferenc
--	--

Előadók:

Balaton Balázs

Brit diplomáciai kísérletek a Balkánon az I. világháború kezdetén (1914 - 1915)

Ornos Bálint

Az eke szarvától a lant húrjáig. A római eli szerepértelmezése a kései közírtaságban és a korai principatus idején

Szabó Levente Gábor

A Japan Birodalmi Hadiengerezet Washington és London között

Kerényi Bálint

Honfoglalás előtti magyar történelem

Tóth Tibor

Visszaemlékezések és gondolatok a brit-magyar diplomáciai kapcsolatról 1983-1984-ben

Danka Balázs

Egyházi intézmények, mint uralkodói temetkezéshelyek a középkori Magyarországon és európai párhuzamokkal

Ebédészünet – 12.20-13.30

DÉLUTÁNI ELSŐ SZEKCIÓ – 13.30-14.30

I. emelet, 110-es terem <i>Propaganda</i> Szekcióelnök: Dr. Kasza Péter

Előadók:

Csapó Fanni

Földrajzleírás a politika szolgálatában

Majeros Máté

Johannes Herold Dialógusa, avagy egy elfeledett beszélgetés a XVI. századból

Mihályi Dorottya

Utazások Tunézia és Algéria parijain

Kávészünet – 14.30-14.40

DÉLUTÁNI MÁSODIK SZEKCIÓ – 14.40-15.40

I. emelet, 110-es terem <i>Kommunizmus és propaganda</i> Szekcióelnök: Dr. Kalmár Melinda	II. emelet, 216-os terem <i>Háború és emlékezet</i> Szekcióelnök: Dr. Pihurik Judit
---	---

Előadók:

Dávid Benjámín

*A Nagy Háború emlékezete
Az I. világháborús emlékműállítások Békés megyében*

Bessenyei Vanda

Párhuzamok és különbségek a Rajk- és a Slánsky-per között

Szakál Veronika

Közvélemény-kutatás a Kádár-korszakban

Domján Máté

*Az Egyesült Államok
Tengerszgyalogsága a második világháborúban*

Kiss Szandra

Kozmonauta, mint az új szovjet ember megtestesítője? – Az űrhajósok megjelenése a szovjet propagandában

Szabó Sándor

Emlékek a második világháborúból

DÉLUTÁNI HARMADIK SZEKCIÓ – 15.50-17.10

I. emelet, 110-es terem <u>Hadművelés</u> Szekcióelnök: Dr. Kiss Gábor Ferenc	II. emelet, 216-os terem <u>Együttműködések és kihívások</u> Szekcióelnök: Dr. Kökény Andrea
Kormányos Márk „A brit hadsereg legnagyobb katasztrófája Yorktown óta: ” – Az első világháború Mezőpótánidában 1914-1916.	Berczeli-Nemesényi Alex Miért éppen az Egyesült Államok? - Egy német-amerikai kolónia története
Mezey Csaba Bence "La sale guerre" - A maláj válság és az indokínai háború összehasonlítása	Tóth István Szeged és a Balkán Akadémia
Csik Ádám Lajos Rádió és a Magyar Néphadsereg. Az 1968-as csehszlovák bevonulás és a Magyar Néphadsereg rádiófelderítése	Kádár József A jordániai nacionalizmus
Lengyel Ádám „Rendben, maga mondja meg az elnöknek...” Kutató-működés bevetések előkészítése az öbölháborúban	Gombos Jarmo Az észak-európai együttműködés kialakulása

A konferencia zárása – 17.10-17.20
I. emelet, 110-es terem

BALATONI BALÁZS

Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar
Történettudományi Doktori Iskola, Modernkor Program
balatonibalzs@gmail.com

Brit diplomáciai kísérletek a Balkánon az első világháború első éveiben (1914-1915)

A Szarajevóban eldőrdülő végzetes lövések 1914 nyarának végére háborúba sodorták az egész európai kontinens. Délkelet-Európa szerepe a Nagy Háború egészét tekintve ugyanakkor csak másodlagosnak számított már a korszak számára is, sőt a nyugati történetírásban is jócskán háttérbe szorult a nyugati vagy a keleti fronton zajló eseményekhez képest. A centenáriumi kapcsán meginduló újabb kutatások azonban üdvözlendően egyre nagyobb figyelmet szentelnek Délkelet-Európának is. Előadásomban a bolgár hadba lépést megelőző ügyvezetett Buxton-misszió törekvéseit kívánom bemutatni, elsősorban Noel Buxton személyes irathagyatékára és publikált forrásokra támaszkodva.

A szembenálló szövetségi rendszerek a háború kitörésének pillanatától kezdve törekedtek újabb szereplők bevonására saját oldalukon, ezzel is növelve győzelmi esélyeiket. A brit politikai vezetés ezzel a szándékkal bízta meg Noel Buxtont, a Balkan Committee vezetőjét, és testvérét Charles Roden Buxtont, hogy használja befolyását a balkáni államokban, és egyengesse el a bolgár – görög-szerb ellentéteket, megnyerve őket az antant számára. Nagy-Britannia számára különösen fontos volt egyfajta balkáni blokk létrehozása, amivel megakadályozhatja a központi hatalmak és az oldalukon 1914 őszén a háborúba belépő Oszmán Birodalom közötti összeköttetést. Az előadásomban különös figyelmet fordítok az balkáni ellentétek feloldására tett brit javaslatok bemutatására.

CSAPÓ FANNI

Bölcsészlet- és Társadalomtudományi Kar
Iróadalomtudományi Doktori Iskola, Neolatin Program
fannicsapo@gmail.com

Földrajzleírás a politika szolgálatában

Kutatásom fókuszában egy 16. századi bécsi humanista polihisztor, Wolfgang Lazius Magyarországáról (Archaeologia Hungariae) és Erdélyről (Descriptio Daciae sive Transylvaniae) írott chorográfiája áll. A Descriptio Lazius fő történeti műve, a Commentarii Rerum Austriacarum elé íródott földrajzi, tudományos bevezetőként. A cím több mint meglepésztő, ugyanis szerzőnk az egykori Dacia provincia alatt Erdély és a Partium, Havasalföld és Moldva Fejedelemség területe mellett, olykor a térségben minden olyan területet Dacia fogalom alá helyez, amely nem az egykori Pannónia területén található. Lényegében a Descriptióban nem csupán Erdélyről, hanem a Kárpát-medence egészéről kapunk egy földrajzi, őstörténeti és néprajzi áttekintést. A terület földrajzi adottságai, természeti kincsei mellett, valamint a térségben található római feliratok mellett, sorra veszi jelentősebb városokat, valamint Magyarországot megegyt. Emellett egy teljes fejezetet (a Descriptio hatodik fejezete) szentel azon népek eredetének, szokásainak, történelmének... stb., amelyek az antikvitástól kezdve Lazius koráig az egykori Dacia provincia területén meglepedtek.

Előadásomban azt kívánom bemutatni, hogy Lazius az Erdély leírásban, egészen pontosan a munka hatodik fejezetében hogyan alapozza meg egy olyan terület (jog)igényét, amely sohasem képezte a Habsburg felségterületek részét.

CSÍK ÁDÁM LAJOS

Bölcsészlet- és Társadalomtudományi Kar
Könyvtartomány MA
csikadam4@gmail.com

A rádió és a Magyar Néphadsereg Az 1968-as csehszlovák bevonulás és a Magyar Néphadsereg rádiófelderítése

A rádióadások, rádiókommunikáció, és ezek felderítése, lehallgatása a második világháború során, majd azt követően bevett eljárássá vált a világ hadseregeiben, azok hírszerzéseinek körében. A magyar katonai hírszerzés a második világháború után, az 1950-es években alakult újjá, ezen belül a magyar katonai felderítés sem maradt el. A téma ezen szelete eddig kevésbé kutatott, főleg a radarral végzett légtérfigyeléshez képest. Ennek megfelelően, a magyar katonai hírszerzés rendelkezett a rádióadások lehallgatásának képességével, és természetesen élt ezzel a felderítési móddal 1968-során.

Előadásomban a Magyar Néphadsereg tevékenységét, ezen belül, a rádiófelderítésre irányuló erőfeszítéseinek egy szeletét kívánom prezentálni, az 1968-as csehszlovákiai bevonulás időszakában. Annak elsősorban nem technikai vagy szervezeti hátterét, hanem feladatokrét, céljait, és a megszerzett információkból levont következtetéseket igyekszem bemutatni. Továbbá célom, a hadművelet alatt megfigyelt és lejegyzett híradásokban előforduló érdekesebb tendenciákat bemutatni. Az előadás zárásaként rövid összefoglalom a Magyar Néphadsereg 8. Gépkocsizó Lövészadosztály által éles bevetés során szerzett tapasztalatokat rádiós kommunikáció terén.